

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів
Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота № 10

з дисципліни «Алгоритмізація та програмування»
Тема: "Створення і обробка структур даних мовою C ++"

XAI.301.141.319a. 27 ЛР

Виконав студент гр. 319a

Владислав РУДНЄВ

(Підпис, дата)

(П.І.Б.)

Перевірів к.т.н., доц.

(вчена ступінь, вчене звання)

Олена ГАВРИЛЕНКО

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

2024

МЕТА РОБОТИ

Вивчити теоретичний матеріал з основ представлення структур (записів) мовою C ++, а також їх передачі в функції, і реалізувати декларування і обробку структур мовою C ++ в середовищі Visual Studio.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. Вирішити задачу зі структурами даних.

Param59. Описати тип TDate - запис з полями цілого типу Day (день), Month (місяць) і Year (рік) - і функцію LeapYear (D) логічного типу з параметром типу TDate, яка повертає True, якщо рік у даті D є високосним, і False в іншому випадку. Вивести значення функції LeapYear для п'яти даних дат (передбачається, що всі дати є правильними). Високосним вважається рік, ділиться на 4, за винятком тих років, які діляться на 100 і не діляться на 400.

Завдання 2. Для задач з табл.2-3:

- А. Описати структуру, яка містить всі вхідні і всі вихідні дані задачі.
- В. Визначити функцію (*метод), що реалізує обробку структури відповідно до задачі.
- С. Визначити функцію (*метод), що перевіряє на коректність і заповнює відповідні поля вхідних даних структури
- Д. Викликати функції (*методи) з пунктів С, В після оголошення змінної (об'єкту) структури.
- Е. Вивести значення полів вихідних даних.

Begin18. Дано три точки А, В, С на числової осі. Точка С розташована між точками А і В. Знайти твір довжин відрізків АС і ВС.

Boolean27. Дано числа x, y. Перевірити істинність висловлювання: «Точка з координатами (x, y) лежить в другій або третій координатній чверті».

Завдання 3. Рішення всіх трьох задач реалізувати в одному консольному додатку, *структурувати на модулі.

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання 1.

Вирішення задачі Param59.

Вхідні дані:

- day — день місяця.
 - Тип: int.
 - Обмеження: від 1 до 31.
- month — номер місяця.
 - Тип: int.
 - Обмеження: від 1 до 12.
- year — рік.
 - Тип: int.
 - Обмеження: позитивне ціле число (наприклад, від 1 до 9999).

Вихідні дані:

Результат типу bool (логічне значення):

- true — якщо рік у введеній даті є високосним;
- false — якщо рік не є високосним.

Алгоритм:

1. Створити структуру TDate з полями day, month, year.
2. Реалізувати функцію LeapYear, яка приймає об'єкт TDate як параметр.
3. У середині функції реалізувати перевірку високосного року за наступними правилами:
 - Якщо рік ділиться на 400 — це високосний рік.
 - Інакше, якщо рік ділиться на 100 — це не високосний рік.
 - Інакше, якщо рік ділиться на 4 — це високосний рік.В усіх інших випадках — не високосний.
4. Створити 5 прикладів дат і викликати для кожної з них функцію LeapYear.
5. Вивести на екран рік і результат перевірки (Yes/No).

Завдання 2.

Вирішення задачі Begin18.

Вхідні дані:

- A — координата точки A на числовій осі.
 - Тип: double.
 - Обмеження: довільне дійсне число.
- B — координата точки B.
 - Тип: double.
 - Обмеження: довільне дійсне число.
- C — координата точки C, яка обов'язково розташована між A і B.
 - Тип: double.

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

- product — добуток довжин відрізків AC та BC. Тип: double.

Алгоритм:

1. Створити структуру SegmentPoints, яка містить поля: A, B, C, product.
2. Реалізувати функцію CalculateSegmentProduct, яка приймає структуру як параметр за посиланням.
3. У середині функції обчислити:
 - довжину відрізка AC як $|C - A|$
 - довжину відрізка BC як $|C - B|$
 - добуток цих довжин зберегти у product
4. У функції RunSegmentTest запросити в користувача значення A, B, C.
5. Викликати CalculateSegmentProduct і вивести результат.

Завдання 3.

Виконання Boolean27.

Вхідні дані:

- x — абсциса точки (горизонтальна координата).
 - Тип: double.
- y — ордината точки (вертикальна координата).
 - Тип: double.

Вихідні дані:

- `isInSecondOrThird` — логічна змінна, яка визначає, чи точка знаходиться у 2-й або 3-й координатній чверті.
 - Тип: bool.

Алгоритм:

1. Створити структуру `Point`, що містить x , y та логічне поле `isInSecondOrThird`.
2. Реалізувати функцію `CheckQuadrant`, яка приймає структуру `Point` за посиланням.
3. У тілі функції встановити `isInSecondOrThird = true`, якщо:
 - $x < 0$ і $y \neq 0$ (тобто точка лівіше осі Y та не лежить на ній).
4. Створити функцію `RunPointTest`, яка:
 - зчитує координати x і y від користувача,
 - викликає `CheckQuadrant`,
 - виводить результат.

Лістинг коду дод. А (стр.6 — 10)

Скрін-шоти вікна виконання програми дод. Б (сторінка 11 — 14)

ВИСНОВОК

Під час виконання роботи було засвоєно основи використання структур у C++ та їх передавання у функції. У середовищі Visual Studio реалізовано створення, обробку та тестування структур, що підтвердило практичне розуміння теми та вміння застосовувати її для розв'язання задач.

ДОДАТОК А

Лістинінг коду

№main.cpp

```
#include <iostream>
#include "Param59.h"
#include "Begin18.h"
#include "Begin27.h"
using namespace std;

/// Вивід текстового меню для користувача
void ShowMenu() {
    cout << "\n===== MENU =====\n";
    cout << "1. Leap year check (Task 1)\n";
    cout << "2. Calculate product of segments AC and BC (Task 2A)\n";
    cout << "3. Coordinate quadrant check (II or III) (Task 2B)\n";
    cout << "0. Exit\n";
    cout << "===== \n";
    cout << "Your choice: ";
}

int main() {
    int choice;

    // Main menu loop: runs until user selects 0
    do {
        ShowMenu();
        std::cin >> choice;

        switch (choice) {
            case 1:
                std::cout << "\n--- Task 1: Leap Year ---\n";
                RunLeapYearTest();
                break;

            case 2:
                std::cout << "\n--- Task 2A: Segments AC and BC ---\n";
                RunSegmentTest();
                break;

            case 3:
                std::cout << "\n--- Task 2B: Coordinate Quadrant ---\n";
                RunPointTest();
                break;

            case 0:
                std::cout << "Program terminated.\n";
```

```

        break;

    default:
        std::cout << "Invalid choice! Please try again.\n";
    }

} while (choice != 0);

return 0;
}

№Param59.cpp
#include <iostream>
#include "Param59.h"
using namespace std;

/// Функція перевіряє, чи є рік високосним.
/// Високосний рік:
/// - кратний 4
/// - але не кратний 100, за винятком кратних 400
bool LeapYear(const TDate& d) {
    return (d.year % 4 == 0 && d.year % 100 != 0) || (d.year % 400 == 0);
}

/// Тестова функція для перевірки LeapYear на 5 різних датах.
/// Дати вводяться в масив вручну, як приклади.
/// Для кожної дати виводиться: рік — високосний чи ні.
void RunLeapYearTest() {
    // Ініціалізація масиву з 5 прикладами дат
    TDate dates[5] = {
        {1, 1, 2000}, // високосний
        {1, 1, 1900}, // не високосний (кратний 100, не кратний 400)
        {1, 1, 2024}, // високосний
        {1, 1, 2023}, // не високосний
        {1, 1, 2100}  // не високосний
    };

    cout << "Leap Year Check:\n";

    // Перевірка кожної дати з масиву
    for (int i = 0; i < 5; ++i) {
        cout << dates[i].year << " -> "
            << (LeapYear(dates[i]) ? "Yes (intercalary)" : "No (normal)") << endl;
    }
}

```

№Param59.h

```
#pragma once // Гарантує, що цей заголовочний файл буде включено лише один раз при компіляції
```

```
// Структура TDate представляє дату з трьома цілими полями:
```

```
// day — день місяця
```

```
// month — номер місяця (1–12)
```

```
// year — повний рік (наприклад, 2024)
```

```
struct TDate {
    int day; // День місяця (1–31)
    int month; // Місяць (1–12)
    int year; // Рік (наприклад, 2024)
};
```

```
// Функція LeapYear приймає константне посилання на об'єкт типу TDate,
```

```
// і повертає true, якщо рік у цій даті є високосним, інакше — false.
```

```
//
```

```
// Правило високосного року:
```

```
// - рік кратний 4, але не кратний 100,
```

```
// - або кратний 400
```

```
bool LeapYear(const TDate& d);
```

```
// Допоміжна функція RunLeapYearTest виконує тестування функції LeapYear:
```

```
// створює кілька прикладів дат, перевіряє їх на високосність
```

```
// і виводить результати на екран.
```

```
void RunLeapYearTest();
```

№Begin18.cpp

```
#include <iostream>
```

```
#include "Begin18.h"
```

```
using namespace std;
```

```
/// Перевіряє, чи точка знаходиться у 2-й або 3-й координатній чверті.
```

```
/// II чверть:  $x < 0, y > 0$ 
```

```
/// III чверть:  $x < 0, y < 0$ 
```

```
/// Всі точки з  $x < 0, y \neq 0$  — задовольняють умові.
```

```
void CheckQuadrant(Point& p) {
    p.isInSecondOrThird = (p.x < 0 && (p.y != 0));
}
```

```
/// Функція вводить координати точки, перевіряє її положення
```

```
/// і виводить True/False відповідно до умови задачі.
```

```
void RunPointTest() {
    Point p;
```

```
    cout << "\nEnter x coordinate: ";
```

```
    cin >> p.x;
```



```

cout << "Enter y coordinate: ";
cin >> p.y;

// Перевірка координатної чверті
CheckQuadrant(p);

// Вивід результату
cout << "Point belongs to the II or III quadrant: "
    << (p.isInSecondOrThird ? "True (True)" : "False (False)") << endl;
}

```

№Begin18.h

#pragma once // Директива, що запобігає багаторазовому включенню заголовка при компіляції

```

// Структура Point описує точку на декартовій площині (x, y)
// та результат перевірки: чи належить вона другій або третій координатній чверті.
struct Point {
    double x; // Абсциса точки (горизонтальна координата)
    double y; // Ордината точки (вертикальна координата)

    // Логічний результат перевірки:
    // true — якщо точка знаходиться у другій або третій чверті,
    // false — в іншому випадку
    bool isInSecondOrThird;
};

// Функція CheckQuadrant приймає посилання на структуру Point,
// перевіряє координати точки та встановлює значення isInSecondOrThird
// відповідно до її розташування в координатній площині.
void CheckQuadrant(Point& p);

// Функція RunPointTest створює приклад точки, викликає функцію перевірки чверті,
// і виводить результат (чи знаходиться точка в II або III чверті).
void RunPointTest();

```

№Boolean27.cpp

```

#include <iostream>
#include <cmath>
#include "Boolean27.h"
using namespace std;

/// Обчислення добутку довжин відрізків AC і BC.
/// Формула: |C - A| * |C - B|
/// Вхід: структура SegmentPoints з координатами A, B, C.
/// Результат зберігається в полі product.
void CalculateSegmentProduct(SegmentPoints& sp) {
    sp.product = abs(sp.C - sp.A) * abs(sp.C - sp.B);
}

```

```

}

/// Функція, яка запитує користувача ввести точки A, B, C.
/// Перевірку, що C між A і B, ми не робимо — за умовою довіряємо користувачу.
/// Потім викликається обчислення і виводиться результат.
void RunSegmentTest() {
    SegmentPoints sp;

    cout << "\nEnter the coordinate of point A: ";
    cin >> sp.A;

    cout << "Enter the coordinate of point B: ";
    cin >> sp.B;

    cout << "Enter the coordinate of point C (between A and B): ";
    cin >> sp.C;

    // Calculating the product of segment lengths
    CalculateSegmentProduct(sp);

    // Outputting the result
    cout << "Product of segment lengths AC and BC = " << sp.product << endl;
}

```

№Boolean27.h

```

#pragma once // Гарантує, що файл буде підключено лише один раз при компіляції

// Структура SegmentPoints призначена для зберігання координат трьох точок A, B, C на числовій осі,
// а також результату обчислення — добутку довжин відрізків AC і BC.
struct SegmentPoints {
    double A;    // Координата точки A
    double B;    // Координата точки B
    double C;    // Координата точки C (умовою задачі передбачено, що вона розташована між A і B)
    double product; // Результат: добуток довжин відрізків AC і BC
};

// Функція CalculateSegmentProduct приймає посилання на структуру SegmentPoints,
// обчислює довжини відрізків AC та BC, множить їх і записує результат у поле product структури.
void CalculateSegmentProduct(SegmentPoints& sp);

// Функція RunSegmentTest використовується для тестування роботи CalculateSegmentProduct.
// Вона створює приклад об'єкта SegmentPoints, заповнює його даними,
// викликає функцію обчислення, а потім виводить результат.
void RunSegmentTest();

```

ДОДАТОК Б

Скрін-шоти вікна виконання програми та діаграми

На рис.1 показано код виконання програми лабораторна робота №9

```

===== MENU =====
1. Leap year check (Task 1)
2. Calculate product of segments AC and BC (Task 2A)
3. Coordinate quadrant check (II or III) (Task 2B)
0. Exit
=====
Your choice: 1

--- Task 1: Leap Year ---
Leap Year Check:
2000 -> Yes (intercalary)
1900 -> No (normal)
2024 -> Yes (intercalary)
2023 -> No (normal)
2100 -> No (normal)

===== MENU =====
1. Leap year check (Task 1)
2. Calculate product of segments AC and BC (Task 2A)
3. Coordinate quadrant check (II or III) (Task 2B)
0. Exit
=====
Your choice: 2

--- Task 2A: Segments AC and BC ---

Enter the coordinate of point A: 4
Enter the coordinate of point B: 2
Enter the coordinate of point C (between A and B): -8
Product of segment lengths AC and BC = 120

===== MENU =====
1. Leap year check (Task 1)
2. Calculate product of segments AC and BC (Task 2A)
3. Coordinate quadrant check (II or III) (Task 2B)
0. Exit
=====
Your choice: 3

--- Task 2B: Coordinate Quadrant ---

Enter x coordinate: 4
Enter y coordinate: -5
Point belongs to the II or III quadrant: False (False)

===== MENU =====
1. Leap year check (Task 1)
2. Calculate product of segments AC and BC (Task 2A)
3. Coordinate quadrant check (II or III) (Task 2B)
0. Exit
=====
Your choice: 3

--- Task 2B: Coordinate Quadrant ---

Enter x coordinate: -4
Enter y coordinate: -6
Point belongs to the II or III quadrant: True (True)

===== MENU =====
1. Leap year check (Task 1)
2. Calculate product of segments AC and BC (Task 2A)
3. Coordinate quadrant check (II or III) (Task 2B)
0. Exit
=====
Your choice: 0
Program terminated.

```

Рисунок 1 — функціонування коду лабораторної роботи №9

На рис.2 показано діаграму коду програми для завдання Param59

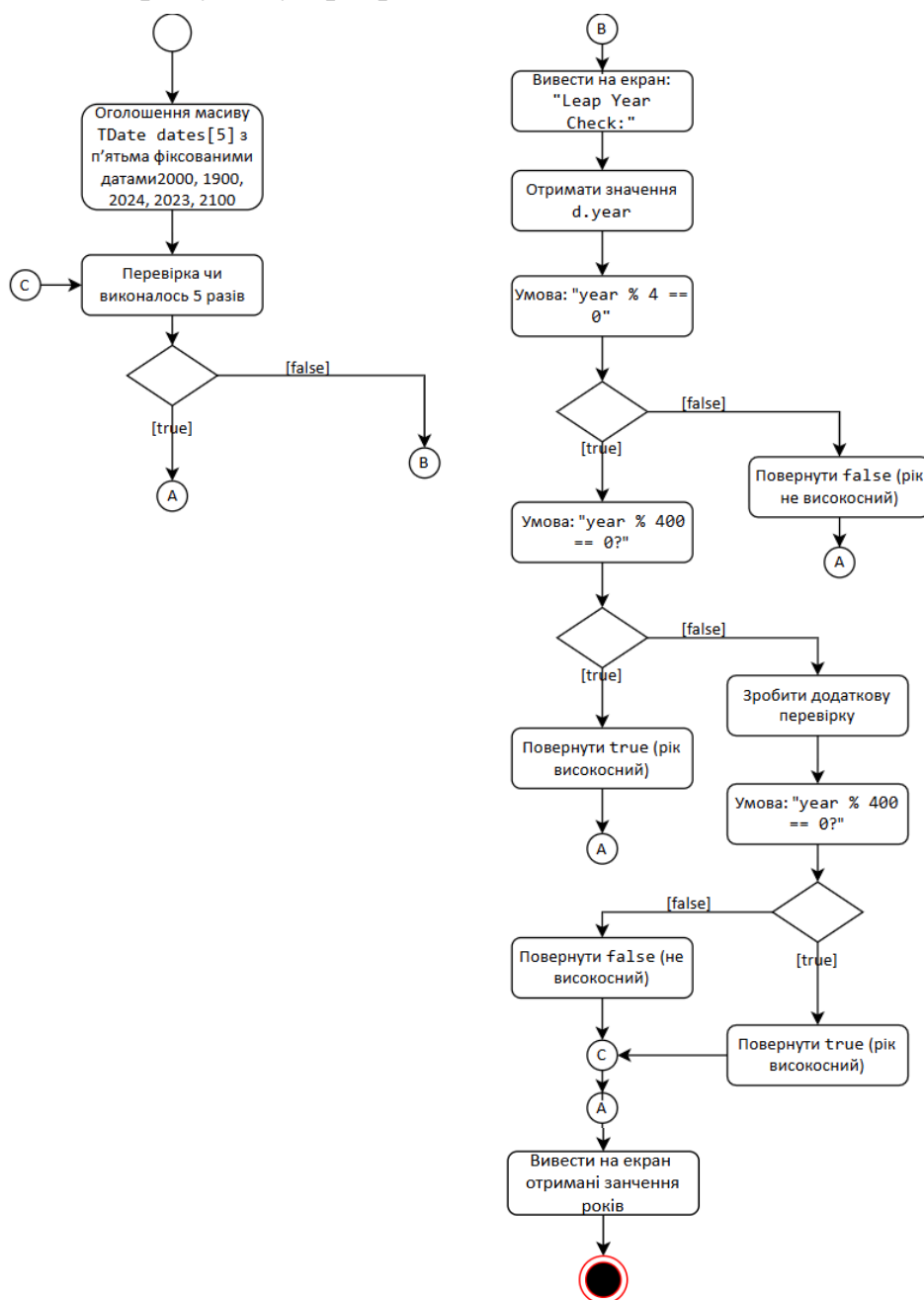

Рисунок 2 — Діаграма активності перевірки високосності року .

На рис.3 показано діаграму коду програми для завдання Begin18

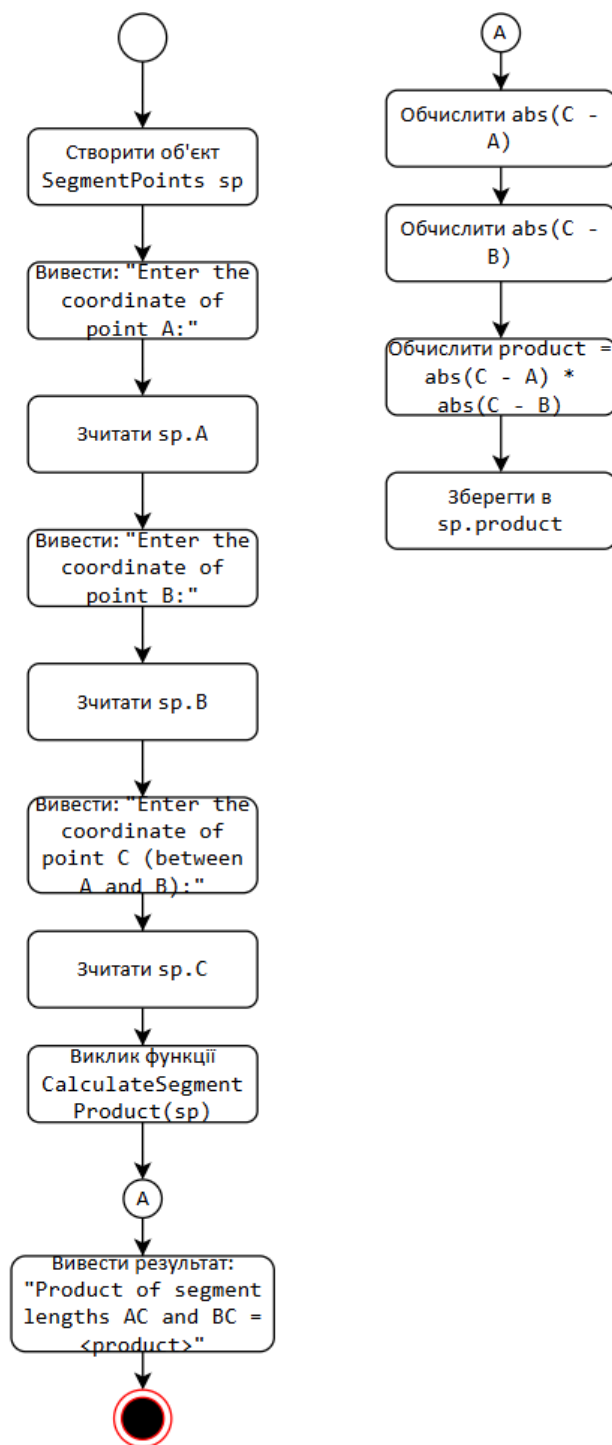

Рисунок 3 — Діаграма активності обчислення координат

На рис.3 показано діаграму коду програми для завдання Boolean27

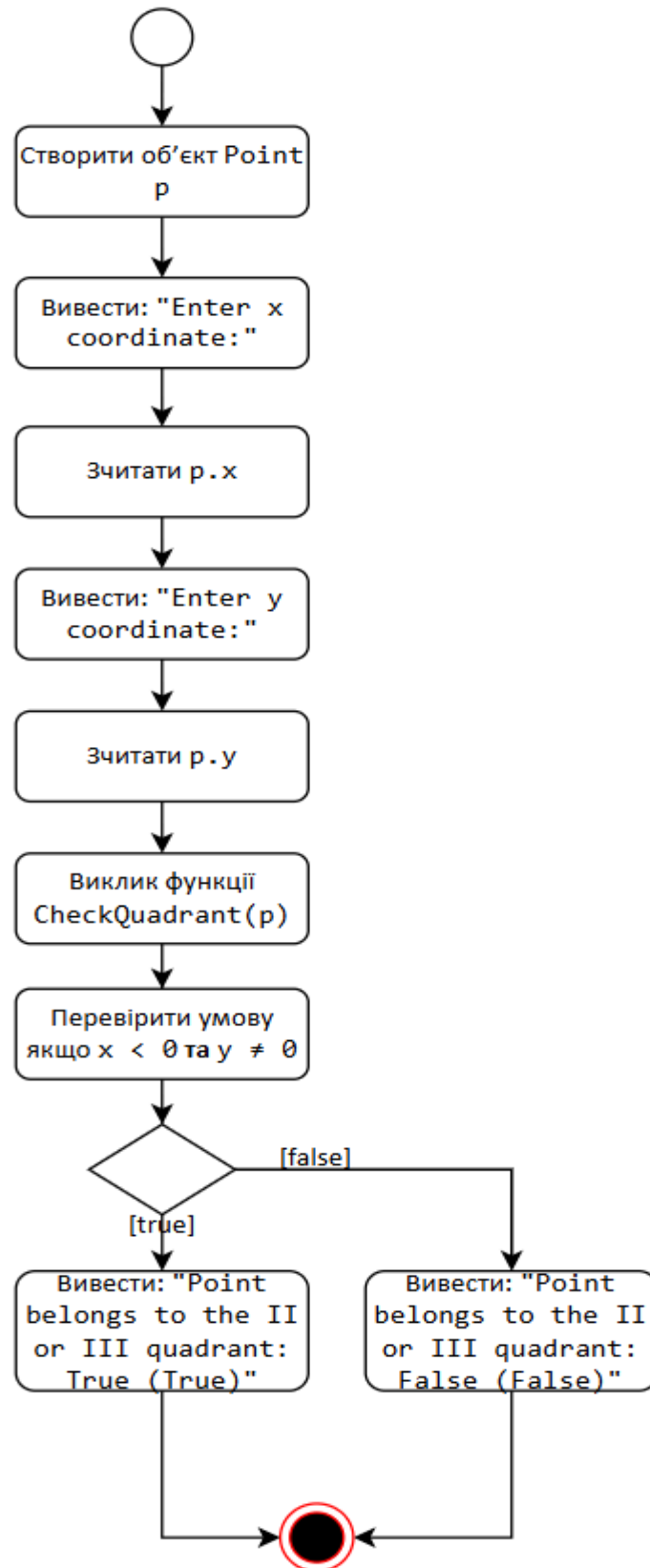

Рисунок 4 — Діаграма активності перевірки належності координат чвертей

